

De Diabetes Vereniging Nederland

B. NOLTUS

Een schets van de staat van dienst van de oudste patiëntenvereniging van ons land, de Diabetes Vereniging Nederland.* De auteur is hoofdredacteur van Diabc, het maandblad van de DVN.

Al in 1945 begonnen diabetici, zich bewust van hun gezamenlijke problematiek, op initiatief van onder meer de bekende diabetesspecialist Dr. F. Gerritzen, met het samenbinden van lotgenoten in de Nederlandse Vereniging van Suikerzieken. Deze vereniging, in 1972 statutair omgedoopt in Diabetes Vereniging Nederland (DVN), is in de loop van de ruim dertig jaar van haar bestaan uitgegroeid tot een bloeiende organisatie met ruim 30.000 leden.

Dat lijkt heel wat, maar tegen de achtergrond van het totale aantal diabetici (dat trouwens met elk decennium schrikbarend toeneemt zowel in ons land als in de gehele westerse wereld!) is het ledental van de DVN natuurlijk nog veel te gering. Gebleken is, dat dit niet in de laatste plaats te wijten is aan gevoelens van maatschappelijke onzekerheid, angstgevoelens, schaamte en onwetendheid van de kant van de diabetici. Men wil of durft zich niet te manifesteren als diabetespatiënt. In hoeverre die angst voor maatschappelijke repercussies nu altijd werkelijk is gerechtvaardigd, is hier niet relevant. Het gaat om het beleven van die gevoelens door de diabeet.

De DVN doet sedert haar oprichting alles wat ze kan om de diabetici te helpen en te begeleiden. Een uitgebreid onderzoek, dat aantoonde dat het aantal verkeersongevallen met diabetes als oorzaak te verwaarlozen is, leidde ertoe dat het verkrijgen van een rijbewijs door een diabeet, zij het met zekere beperkingen, werd vergemakkelijkt. In een met financiële steun van de Vereniging voorbereid proefschrift (*Wijnmalen*) werd aangetoond dat het arbeidsverzuim van diabetici niet of nauwelijks hoger is dan dat van niet-diabetici. Dat

bracht de overheid ertoe discriminatie van diabetici bij de selectie voor overheidsbetrekkingen te verbieden. Langdurige en hardnekkige acties hadden in 1977 tot resultaat dat de staatssecretaris van Financiën de aftrek voor diabetesdiëten in de hoogste categorie plaatste.

De DVN zorgt verder voor een steeds intensiever wordende voorlichting, waarbij zij in tegenstelling tot vroegere tendensen niet terugschrikt voor eventuele harde waarheden; de mondigheid van de patiënt staat hierbij voor de DVN voorop. Via haar maandblad Diabc en tal van andere publikaties, middels voorlichtingsbijeenkomsten in de negenenzestig afdelingen, nationale symposia (in 1975 en 1978) en – vooral niet te vergeten – via de ontelbaar vele persoonlijke gesprekken en brieven tracht de DVN het taboe rond diabetes te doorbreken. Evenals dat het geval is met andere taboes in onze samenleving, lukt dat maar vrij langzaam: taboes hebben een taai leven....

Nieuwe ontwikkelingen

In 1977 maakte de DVN – op bescheiden schaal – een aanvang met het doorbreken van een ongewenste en voor insulinegebruikers onaanvaardbare marktsituatie ten aanzien van spuiten en naalden voor eenmalig gebruik. Door het sluiten van een overeenkomst met een grote leverancier werd het mogelijk deze onmisbare attributen tegen een sterk gereduceerde prijs te betrekken bij vrijwilligers binnen de eigen afdeling. De grote vlucht die deze verkoop inmiddels heeft genomen, doet verwachten dat het bij deze unieke ledenservice niet zal blijven.

De belangstelling van zowel de leden

als de buitenwacht voor dit project heeft onder meer tot gevolg gehad, dat een aantal ziekenfondsen heeft besloten uit de aanvullingsfondsen een vergoeding te verstrekken voor de aanschaf van spuiten en naalden. Deze vergoeding is qua maximum duidelijk gebaseerd op de lage ledenprijs van de DVN; een mooi succes! Contractueel is het de DVN niet toegestaan aan niet-leden te leveren.

Internationale banden

De DVN is, samen met een kleine zestig andere organisaties uit even zovele landen, lid van de International Diabetes Federation (IDF), die haar hoofdkwartier in Londen heeft. Onze vereniging is binnen de IDF zeer actief en behoorde destijds tot de oprichters. Nederland is vertegenwoordigd in de hoogste bestuurlijke organen van de IDF, namelijk in het uitvoerend bestuur (Executive Board) en in de ledenraad (General Council).

Voorts blaast ons land zijn partij mee in de European Association for the Study of Diabetes. Met onder andere de in het Nederlandse taalgebied van België werkende Belgische Vereniging voor Suikerzieken en met de Deutscher Diabetiker Bund in de Bondsrepubliek bestaan nauwe contacten. Ook de contacten met de British Diabetic Association zijn van oudsher hartelijke en intensief. Met tal van buitenlandse zusterorganisaties worden de tijdschriften uitgewisseld.

Vrijheid

Het leven van de diabeet kenmerkt zich door vrijheid in gebondenheid. Vrijheid, omdat je aan de doorsnee diabeeticus nu eenmaal niet kunt zien dat hij aan deze vaak sterk onderschatte ziekte lijdt. Pas wanneer complicaties optreden (gangreen, netvliesafwijkingen, soms volslagen blindheid, nieraandoeningen, hart- en vaatziekten), beseft ook de buitenwacht dat diabetes geen onschuldige, zij het lastige aandoening is „waarmee je honderd jaar kunt worden.” Een recent Amerikaans rapport aan het Congres heeft diabetes „the fifth killer in the U.S.” genoemd. Er is geen enkele reden voor twijfel dat dit in West-Europa veel anders zal zijn.

Toch vrijheid voor de diabeet? Ja, want door mee te doen aan het werk van de DVN zal de patiënt zijn mondigheid behouden en beter met zijn handicap leren leven. Hij zal weten waarom het

* Faustdreef 185, 3561 LG Utrecht.